

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

IUS en handhaving

Inge Dedding
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)

11-03-2026

Onderwerpen

1. IUS-wetgeving
2. Accreditatie Verwerkers IUS
3. Taakverdeling
4. Handhaving in de praktijk
5. Inspecties 2025 ADK
6. Handige materie

1. IUS-wetgeving

- Verordening 1143/2014
- Belangrijke artikelen
 - Artikel 7 (verboden)
 - Artikel 12 (voor een lidstaat zorgwekkende IUS)
 - Artikel 17 (uitroeijing in vroeg stadium)
 - Artikel 19 (beheersmaatregelen)

Onzorgvuldig beheer = funest

Invasieve struikaster in openbaar groen

Gemeente Westland Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit Provincie Zuid-Holland

24-FEB-2026 - Struikaster is een invasieve exoot die sinds 2016 is opgenomen op de Unielijst van invasieve exoten. In België vormt de plant grote problemen in het kwetsbare duinlandschap, dat vaak ook Natura 2000-gebied is. In Nederland was struikaster niet gevestigd, maar recent bleek dat deze plant is aangeplant in openbaar groen, vlak bij de duinen.

“Ecosysteemaanpak watercrassula blijft maatwerk”

Bosgroepen Stichting Bargerveen

Groeiende problemen door Grote waternavel

FLORON

7-AUG-2024 - De invasieve Grote waternavel blijft zich verspreiden in Nederland en kan uitgroeien tot dikke matten die waterwegen bedekken en doorstroming blokkeren. Er is verder onderzocht hoe het woekeren van Grote waternavel tegengegaan kan worden en hoe natuurlijke oevers bij kunnen dragen. Het blijft van groot belang dat groeihaarden in een vroeg stadium worden herkend en gemeld.

Inspiratie uit Berlijn: wat te doen met hemelbomen in de stad?

Bosgroepen

26-MRT-2024 - Bij de Bosgroepen zijn veel gemeentelijke leden aangesloten voor advies en ondersteuning bij hun bosbeheer. "Omdat gemeenten ons zien als dé partner met kennis van bomen, kloppen ze regelmatig bij ons aan met vragen over hemelbomen die in de stad staan. Het is dan interessant om te kijken hoe een andere stad, die er al langer mee te maken heeft, met die uitheemse bomen omgaat."

Wasbeer rukt op in Nederland, buurlanden moeten helpen met bestrijden

RTL Nieuws / ANP · 9 december 2025 · Aangepast: 9 december 2025

De wasbeer rukt op in Nederland, met name in Limburg. Maar het dier is hier niet welkom, want hij vormt een bedreiging voor onder meer broedvogels, amfibieën en kleine zoogdieren.

© ANP

Begin op tijd met strijd tegen de invasieve reuzen

FLORON

15-APR-2025 - Reuzenberenklauw en Reuzenbalsemien zijn twee beruchte invasieve exoten die grote schade aanrichten aan biodiversiteit en maatschappij. Bestrijding wordt vaak pas in de zomermaanden ingezet. Terwijl er juist in het voorjaar veel winst te behalen is, als deze reuzen nog klein zijn en nog geen zaden hebben ontwikkeld.

2. Belang van certificering

1. Branche Vereniging Organische Reststoffen (BVOR)
2. Lijst met gecertificeerde composteringsbedrijven

Gecontroleerd composteringsproces

- Duizendknopen
- Reuzenberenklauw
- Reuzenbalsemien

De literatuur geeft aan dat de kiemkracht volledig verdwijnt wanneer alle te composteren groenresten tenminste op een temperatuur van 55 °C zijn geweest. Voor de Japanse duizendknoop geldt dit in een compostering bij een temperatuur van minimaal 50 °C gedurende 72 uur (Bardos et al., 2011)

3. Taakverdeling

Provincie

- Mandaat voor bestrijding en beheer in eigen provincie
- Bestrijding beverratten en muskusratten ligt bij **waterschappen**

NVWA

- Toezicht op handel en bezit
- Grenscontroles (keuringsdiensten)
- Rijkswaterstaatwegen

NVWA – NIVIP en BuRO

- Kenniscentrum omtrent invasieve planten
- Meldingen doorgeven aan EC
- Opkomende risicosoorten identificeren

RVO

- Mandaat voor handhaving
- Vergunningen- en maatwerkvoorschriften

Omgevingsdiensten

- Toezicht op terreinen en bij terreinbeheerders

4. Handhaving

NVWA laat half miljoen waterplanten vernietigen

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

14-FEB-2023 - De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft op dinsdag 31 januari bij een bedrijf in het westen van het land ongeveer een half miljoen waterplanten laten vernietigen. Het gaat om grote vlotvaren, een invasieve uitheemse soort die niet mag worden verhandeld.

- Overtreding die in strijd is met artikel 7:
 - Wet op de Economische Delicten
- Mogelijke interventies:
 - Proces-Verbaal
 - Rapport van Bevindingen -> RVO
 - Nalevingshulp

5. Inspecties 2025 Aziatische duizendknopen

- Doel: bekijken of en hoe grondverzetbedrijven omgaan met de verwerking van Aziatische duizendknopen
- In samenwerking met omgevingsdiensten.
- 15 inspecties uitgevoerd
 - Tussen maart en november
 - Vragen omtrent werkwijze
- Uitkomst:
 - Goed op de hoogte van de wetgeving
 - Veel vragen vanuit omgevingsdiensten

6. Handige materie

- <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/plant/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>
- <https://q-bankplants.eu/>
- Handelingskader Invasieve exoten: <https://stichting-bargerveen.nl/publicatie/praktisch-handelingskader-transport-enverwerking-van-invasieve-exoten/>
- BVOR: <https://bvor.nl/invasieve-exoten/>
- Kennisnetwerk Invasieve Exoten: <https://www.invasieve-exoten.info/> en <https://www.invasieve-exoten.info/overzicht-methoden-en-technieken>
-

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Bedankt

i.m.dedding@nvwa.nl

